

Оскар Уайлд
Младият крал

Беше вечерта преди деня, определен за коронясването, и младият крал седеше сам в прекрасната си стая. Всички царедворци се бяха сбогували с него и според церемониала, приет в онези дни, се бяха оттеглили с поклон доземи в голямата зала на двореца, за да получат последните няколко урока от преподавателя по етикет, понеже някои от тях все още се държаха съвсем естествено, а едва ли е нужно да казвам, че за един царедворец това е много тежко провинение.

Момчето – защото кралят беше още момче на шестнадесетгодишна възраст – не съжаляваше, че са си отишли; то се хвърли с дълбока въздишка на облекчение върху меките възглавници на ложето си и се изтегна там с блуждаещи очи и отворена уста като мургав горски фавн или като млад звяр току-що хванат от ловци.

Всъщност то бе намерено именно от ловци. Те се бяха натъкнали на него почти по чиста случайност, както вървеше босо, със свирка в ръка, Подир стадото на бедния козар, който го бе отгледал и за чийто син винаги се бе смятало. Беше дете на единствената дъщеря на стария крал от тайния ѝ брак с човек много по-долен по положение – чужденец, казваха някои, който с вълшебната си свирня на лютня накарал младата принцеса да го залюби, а други пък говореха за някакъв художник от Римини, комуто принцесата оказала голяма, може би твърде голяма чест и който изведнъж изчезнал от града и оставил работата си в катедралата незавършена. Едва на една седмица момчето било откраднато от майката, докато тя спяла, и поверено на прост селянин и неговата жена, които нямали собствени деца и живеели в отдалечена част на гората, на повече от един ден път от града. Скръбта – или чумата, както заявил придворният лекар, или – както твърдели някои – бързо действаща италианска отрова, поднесена в чаша греяно вино, покосила само един час след събуждането бялото момиче, което му дарило живота. Когато довереният човек, понесъл младенца през седлото, се навел от уморения кон и похлопал по грубо издяланата врата в хижата на козаря, тялото на принцесата вече спускали в гроба, който зеел в един изоставен черковен двор извън градските порти. Говореше се още, че там имало и друго тяло – на млад мъж със странна чуждоземна хубост, чиито ръце били вързани на гърба с възлесто въже и по чиито гърди имало много червени рани.

Такава беше поне историята, която хората си шепнеха един на друг. Сигурното беше, че на своето смъртно ложе старият крал, може би разкаян за големия си грях или просто от желание кралството да остане в ръцете на негов пряк потомък, бе изпратил да доведат момчето и в присъствието на държавния съвет го бе признал за свой наследник.

И сякаш от първия още миг то бе проявило тая странна слабост към всичко красиво, на която бе предопределено да упражни толкова голямо влияние върху живота му. Онези, които го придружиха до неговите лични покои, често говориха за радостния му вик при вида на изящните одежди и богатите накити, както и за едва ли не стръвната наслада, с която захвърлил грубата си кожена дреха и тежкия овчи кожух. Наистина от време на време му липсваше свободата на горския живот и отегчителните дворцови церемонии, които всеки ден отнемаха толкова много време, винаги го дразнеха, но чудният дворец – „Joyeuse“⁴¹, както го назоваваха и на който сега беше господар, му се струваше нов свят, токущо създаден за негово удоволствие; и щом можеше да избяга от заседанието на съвета или от стаята за аудиенции, изтичваше надолу по широкото стълбище с лъвове от позлатен бронз и стъпала от блестящ порфир и се залутваше от стая в стая и от коридор в коридор, като човек, който се мъчи да намери в красотата лек срещу болка, съвземане от тежък недъг.

При тези пътешествия към неизвестното, както сам ги наричаше – а за него те наистина бяха пътувания през вълшебна страна, – понякога го придружаваха стройни русокоси дворцови пажове с хвърчащи наметала и пъстри развети панделки; но по-често ги вършеше сам, понеже някакво дълбоко чувство, почти презрение, му подсказваше, че тайните на изкуството най-добре се научават тайно и че красотата, както и мъдростта, обичат самотния почитател.

За него се разправяха много любопитни истории от онова време. Разправяха, че един снажен кмет, дошъл да поднесе цветисто сладкостно приветствие от жителите на своя град, го забелязал да стои на колене в истински захлас пред голяма картина, току-що донесена от Венеция, която сякаш призовавала към преклонение пред някакви нови богове. Друг път няколко часа не знаели къде е и след дълго търсене го открили в малка стаичка в една от северните кули на двореца да гледа, унесен, гръцка тема с гравирана фигура на Адонис. Говореха още, че го били видели да притиска топлите си устни към мраморното чело на древна статуя, открита в речното дъно при строежа на каменния мост и носеща името на една робиня от Витиния, собственост на император Адриан. Прекарал бил пред нея цяла нощ, захласнат пред хубостта, която лунната светлина придавала на едно сребърно изображение на Ендимион.

Всички редки и скъпи вещества криеха голямо очарование за него и

---

1. Радостен (фр.). – Б. пр.

в желанието си да се сдобие с тях, беше изпратил в чужбина много търговци, едни да купят кехлибар от простите рибари на северните морета, други в Египет да търсят чудноватия зелен тюркоаз, който се намира само в гробовете на царете и за който се говори, че притежавал вълшебни свойства, трети в Персия за копринени килими и рисувани глинени съдове, четвърти в Индия за прозирен плат и оцветена слонова кост, лунни камъни и гривни от нефрит, сандалово дърво, син емайл и шалове от тънка вълна.

Но най-много го занимаваха одеждата от златотъкан плат, която щеше да носи на коронясването си, и осеяната с рубини корона, и скипърът с нанизите, и пръстените от бисер. Всъщност тази вечер си мислеше тъкмо за тях, докато се изтягаше на разкошното си ложе и гледаше как големият боров пън гори в отворената камина. Чертежите, излезли от ръцете на най-прочутите тогавашни художници, му бяха представени преди много месеци; той бе заповядал майсторите да работят ден и нощ, за да ги изпълнят, а по целия свят да се потърсят скъпоценни камъни, достойни за техния труд. Във въображението си той се видя застанал пред главния олтар на катедралата с разкошните си кралски одеяния и усмивка заигра върху момчешките устни и озари със светъл блясък тъмните му очи на горско чедо.

След малко той стана от мястото си, подпря се върху украсения с резба отвор на комина и се огледа в сумрака на стаята. Стените бяха покрити с богати гоблени, които изобразяваха тържеството на красота. Голям скрин, инкрустиран с ахат и лазурит, изпълваше единия ъгъл, а обърнато към прозореца, стоеше изкусно изработено шкафче с мозайка от стрито на прах злато и по лакираните му лавици бяха наредени няколко крехки чаши от венецианско стъкло и купа от оникс с тъмни жилки. Бледи макове бяха бродирани върху копринената покривка на леглото, сякаш ладоали от уморените ръце на съня и високи тръстики от нарязана надлъж слонова кост поддържаха кадифения балдахин, от който големи кичури шраусови пера се издигаха като бяла пяна към матовия таван от ковано сребро. Смеещ се Нарцис от зелен бронз държеше блестящо огледало над възглавето. На масата стоеше разлата аметистова ваза.

Вън той виждаше огромното кубе на катедралата да се издига като сапунен мехур над призрачните къщи и морните стражи да крачат нагоре-надолу по мъглявата тераса край реката. Леко ухание на жасмин идваше през отворения прозорец. Той отметна кестенявите къдрици от челото си, взе една лютня и пръстите му разсеяно задърпаха струните.

Натежалите му клепки се отпуснаха и го обзе странна отпадналост. Никога досега не беше чувствал тъй остро или с такава дълбока радост възшебството и тайнствеността на красивите неща.

Когато часовникът на кулата удари полунощ, той позвъни; пажовете му влязоха и го съблякоха с големи церемонии, поляха розова вода на ръцете му и посипаха цветя върху възглавницата. Само няколко мига след като излязоха, младият крал заспа.

И както спеше, присъни му се сън, и ето какво сънува той.

Стори му се, че стои в дълго и ниско таванско помещение, сред бръмченето и тракането на много тъкачни станове. Оскъдна дневна светлина се процеждаше през зарешетените прозорци и рисуваше край него мършави фигури на тъкачи, надвесили се над техните сновила. Бледи деца с болнав вид седяха клеknали върху огромните напречни греди. Когато совалките се стрелваха през основата, те вдигаха тежките бърда, а когато совалките спираха, пускаха бърдата, за да се сбият нишките. Лицата им бяха изпосталели от недояждане, а слабите им ръце се тресяха и трепереха. Няколко изпити жени седяха на една маса и шиеха. Ужасен смрад изпълваше помещението. Въздухът бе развален и тежък, по стените се просмукваше и стичаше влага.

Младият крал се приближи до един от тъкачите, застана до него и го загледа. А тъкачът вдигна ядосано очи и каза:

– Защо ме гледаш? Да не си някой съгледвач, пратен от нашия господар?

– Кой е вашият господар? – запита младият крал.

– Нашият господар! – възкликна с горест тъкачът. – Той е човек като мене. Всъщност между нас има само тая разлика, че той носи хубави дрехи, докато аз ходя с дрипи, и докато аз съм изнемощял от глад, той страда от преяждане.

– Страната е свободна – рече младият крал – и ти не си ничий роб.

– На война силните заробват слабите – отговори тъкачът. – А когато е мир, богатите заробват бедните. Ние трябва да работим, за да живеем, а те ни дават толкова ниски надници, че загиваме. Ние се трудим за тях по цял ден, а те трупат злато в сандъците си и нашите деца гаснат преждевременно, а лицата на тия, които любим, стават жестоки и зли. Ние тъпчем гроздето, а друг пие виното. Ние сеем зърното, а нашата трапеза остава празна. Ние сме оковани с вериги, при все че ничие око не ги вижда, и сме роби, при все че хората ни наричат свободни.

– С всички ли е така? – запита той.

– Така е с всички – отговори тъкачът: – с младите, както и със

старите, с жените, както и с мъжете, с малките деца, както и с онези, на които е натежала възрастта. Търговците ни тъпчат и, щем не щем, трябва да правим, каквото поискат. Свещеникът минава край нас на кон и прехвърля своята броеница, и никого не го е грижа за нас. В нашите тесни, неогрени от слънце улички се промъква Немотията с гадния си поглед, а Грехът със затънялото си лице върви по нейните пети. Нищетата ни буди сутрин и Позорът се настанява при нас вечерта. Но какво значение има всичко това за теб? Ти не си от нас. Лицето ти е твърде щастливо.

И той се извърна настрани навъсен, запрати совалката през стана, а младият крал видя, че в нея имаше цев със златна нишка.

И дълбок ужас го обзе и рече на тъкача:

– Каква е тая одежда, която тъчеш?

– Това е одеждата за коронясването на младия крал – отговори тъкачът. – Какво значение има това за теб?

И младият крал нададе силен вик и се събуди, и – какво да види! – той беше в собствената си спалня, а през прозореца надничаше голямата месечина с цвета на пчелен мед и висеше в здрачния въздух.

И той заспа наново и засънува, и ето какво видя насън:

Стори му се, че лежи върху палубата на огромна галера, със стотина роби-гребци. На килим до него седеше господарят на галерата. Той беше черен като абанос, а чалмата му беше от червена коприна. Тежки сребърни обици висяха от неговите уши, а в ръцете си държеше везни от слонова кост.

Робите бяха голи, само с по една дрипава набедрена кърпа, и всеки от тях беше прикован към своя съсед. Горещото слънце ги заливаше с ярка светлина, а негрите тичаха нагоре-надолу по прохода и ги шибаха с кожени бичове. Те изпъваха мършавите си ръце и движеха тежките весла във водата. Солени пръски хвърчаха от лопатите.

Най-после стигнаха малко заливче и започнаха да мерят дълбочината. Лек вятър духаше откъм брега и обсипваше палубата и голямото триъгълно платно със ситен червен прах. Трима араби, яхнали диви осли, излязоха на брега и взеха да ги замерват с копия. Господарят на галерата вдигна шарен лък и простреля одного от тях в гърлото. Той падна тежко в разбиващите се вълни, а другарите му избягаха в галоп. Една жена, загърната с жълто було, бавно ги последва с камила, като се обръщаше от време на време към трупа на убития.

Щом пуснаха котва и свалиха платното, негрите слязоха в трюма и извадиха дълга въжена стълба с големи оловни тежести. Господарят на

галерата върза краищата ѝ за два железни стълба и я хвърли в морето. Тогава негрите сграбчиха най-младия роб, разбиха оковите, запушиха ноздрите и ушите му с восък и му вързаха голям камък на кръста. Той заслиза с мъка по стълбата и се загуби във водата. Няколко мехура изскочиха, където потъна. Някои от другите роби надзъртаха любопитно през борда. На носа на галерата седеше заклинател на акули и монотонно беше тъпан.

След някое време ловецът се издигна над водата и се вкопчи задъхан в стълбата с бисер в дясната си ръка. Негрите му го грабнаха и го бутнаха обратно. Робите заспаха над веслата си. Пак и пак излизаше ловецът и при всяко излизане донасяше прекрасен бисер. Господарят на галерата го претегляше и слагаше в торбичка от зелена кожа.

Младият крал се опита да заговори, но езикът му сякаш се беше залепил за небцето, а устните отказваха да помръднат. Негрите дърдореха помежду си и започнаха да се карат за наниз лъскави мъниста. Два жерава кръжаха около кораба.

Тогава ловецът се появи за последен път, бисерът, който носеше, беше по-красив от всичките бисери на Ормуз, понеже имаше формата на пълната луна и беше по-бял от Зорницата! Но лицето му бе чудновато бледо и когато се строполи на палубата, кръв бликна от неговите уши и ноздри. Той леко потрепера и след това остана неподвижен. Негрите свиха рамене и хвърлиха трупа в морето.

А господарят на галерата се изсмя, посегна да вземе бисера и когато го видя, притисна го до челото си и се поклони.

– Този ще бъде за скиптъра на младия крал – рече той. И даде знак на негрите да вдигнат котвата.

И когато чу това, младият крал нададе силен вик и се събуди, и видя през прозореца дългите сиви пръсти на зората да посягат към бледнеещите звезди.

И той заспа отново и засънува и ето какво видя насън:

Стори му се, че блуждае в здрачна гора, изпълнена с чудновати плодове и прекрасни отровни цветя. Змии съскаха подир него и пъстри папагали прехвърчаха с писъци от клон на клон. Огромни костенурки спяха в топлата кал. Дърветата гъмжаха от маймуни и пауни. Все по-нататък и по-нататък отиваше той, докато стигна края на гората и там видя безброй много хора да се трудят в коритото на пресъхнала река. Те пълеха по наносите като мравки. Копаеха дълбоки ями в земята и слизаха в тях. Някои цепеха скалите с големи брадви, други ровеха в пясъка. Изтръгваха от корен кактусите и тъпчеха алените цветове. Бързаха насам-

натам, подвикваха си и никои не стоеше без работа.

От мрака на една пещера ги наблюдаваха Смъртта и Алчността, и Смъртта рече:

– Уморих се; дай ми една трета от тях и ме пусни да си вървя.

Но Алчността поклати глава.

– Те са мои слуги – отвърна тя. А Смъртта я попита:

– Какво имаш в ръката си?

– Имам три зърна жито – отговори тя; – какво значение има това за теб?

– Дай ми да посадя едно от тях в моята градина – извика Смъртта, – само едно от тях и ще си отида.

– Нищо няма да ти дам – каза алчността и скри ръката в гънките на одеждата си.

А Смъртта се изсмя, взе една чаша, потопа я в дълбок вир и от чашата се надигна Маларията. Тя мина през безбройното множество и една трета от тях паднаха мъртви. Студена мъгла се влачеше подире ѝ и водни змии пълзяха край нея.

И когато видя, че една трета от хората лежат мъртви, Алчността се заблъска в изсъхналите си гърди и високо зарида.

– Ти покоси една трета от моите слуги – ридаше тя, – махни се от-тука! В планините на Татария се води война и царете на двете страни те призовават. Афганците са се помирили с бедствието и тръгват на бой. Те тракат с копия по щитовете и са сложили железните си шлемове. Защо те интересува моята долина, та се навърташ тука? Махни се и недей идва вече!

– Не – отговори Смъртта, – докато не ми дадеш едно зърно жито, няма да си отида.

Но Алчността сви ръката си в юмрук и стисна зъби.

– Нищо няма да ти дам – промърмори тя. А Смъртта се изсмя, взе един черен камък, захвърли го в гората и от храстите на дивия бучиниш излезе Треската, облечена с дреха от пламък. Тя мина през множеството и го докосваше, и всички, които докосна, умряха. Тревата вехнеше под краката ѝ, където минеше.

А Алчността се потресе и посипа главата си с пепел.

– Ти си жестока! – извика тя. – Ти си жестока! Глад върлува в опасаните със стени градове на Индия, а водохранилищата на Самарканд са пресъхнали. Глад върлува в опасаните със стени градове на Египет, а от пустинята са връхлетели скакалци. Нил не е излязъл от бреговете си и жреците са прокълнали Изидата и Озирис. Върви при тия, които имат

нужда от теб, и ми остави моите слуги.

– Не – отговори Смъртта, – докато не ми дадеш едно зърно жито, няма да си отида.

– Нищо няма да ти дам – каза Алчността.

А Смъртта се изсмя пак и извири с два пръста и във въздуха се появи летяща жена. „Чума“ – пишеше на челото ѝ и рояк мършави лешояди кръжаха около нея. Тя простря крилата си над долината и там не остана жив нито един човек.

И Алчността побягна с писък през гората, а Смъртта скочи върху червения си кон и препусна от долината, и конят ѝ препускаше по-бързо от вятъра.

А от тинята в дъното на долината изпълзяха дракони и ужасни твари с люспи, и чакали заприиждаха в тръс по пясъка, душейки въздуха с ноздрите си.

И младият крал зариди и попита:

– Кои бяха тия хора и какво търсеха?

– Търсеха рубини за короната на краля – отговори някой, който стоеше до него.

Младият крал се стресна, обърна се и видя човек, облечен като странник и със сребърно огледало в ръка.

Той пребледня и попита:

– На кой крал?

А странникът отговори:

– Погледни в огледалото и ще го видиш.

И той погледна в огледалото и като видя собствения си образ, издаде силен вик и се събуди, и ярка слънчева светлина заливаше стаята, а по дърветата в градината пееха птички.

И шамбеланът и висшите държавни сановници влязоха и му се поклониха, а пажовете му донесоха одеждата от златотъкан плат и сложиха пред него короната и скиптъра.

И младият крал ги погледна и те бяха чудно хубави. По-хубави от всичко, каквото бе виждал някога през живота си. Но той си спомни сънищата и каза на благородниците си:

– Приберете тия неща, защото няма да ги сложа.

И царедворците бяха изумени, а някои от тях се изсмяха, понеже помислиха, че се шегува. Но той пак им заговори сурово и рече:

– Приберете тия неща и ги скрийте от мен, При все че това е денят на моето коронясване, аз няма да ги сложа. Защото тая моя одежда е била изтъкана върху стана на Скръбта и от безкръвните ръце на Болката.

Има кръв в сърцето на всеки Рубин и Смърт в сърцето на Бисера.

И той им разказа трите си сънища. Когато ги чуха, царедворците се спогледаха и зашепнаха:

– Сигурно е луд, защото сънят си остава само сън, а видението – видение. Те не са действителни неща, та човек да им обръща внимание. Какво трябва да правим с живота на тия, които се трудят за нас? Нима човек не бива да яде хляб, преди да е видял сеяча, нито да пие вино, преди да е говорил с винаря?

И шамбеланът заговори на младия крал и рече:

– Господарю, моля ти се, остави мрачните си мисли, облечи тия красиви одежди и сложи тая корона на главата си. Защото как иначе ще разбере народът, че си крал, ако не носиш кралски одеяния?

А младият крал го изгледа.

– Така ли е наистина? – попита той. – Не ще ли ме познаят, че съм крал, ако не нося кралски одеяния?

– Няма да те познаят, господарю! – възкликна шамбеланът.

– Мислех, че има мъже, които имат царствен вид – отговори той, – но може да е както ти казваш. И въпреки това няма да сложа тая одежда, нито ще бъда коронясан с тая корона, а какъвто влязох в двореца, такъв ще изляза от него.

И заповяда да напуснат стаята всички освен една година по-млад от него паж, когото държеше за другар. Задържа го, за да му прислужва, и след като се окъпа с бистра вода, отвори голяма шарена ракла и от нея извади кожената дреха и тежкия овчи кожух, които бе носил, докато пасеше по планинския склон рунтавите кози на козаря. Тях облече той, а в ръка взе грубата пастирска гега.

А малкият паж отвори широко в почуда големите си сиви очи и с усмивка му каза:

– Господарю, виждам твоята одежда и твоя скиптър, но къде е короната ти?

А младият крал отчупи клонка от шипката, която се виеше по балкона, огъна я, направи я на венец и си я сложи на главата.

– Това ще е моята корона – отвърна той.

И тъй пременен излезе от стаята си в голямата зала, където го чакаха благородниците.

Благородниците взеха да се присмиват, а някои от тях му извикаха:

– Господарю, хората чакат своя крал, а ти им показваш един просяк!

Други пък се ядосаха и рекоха:

– Той опетнява с позор държавата ни и не е достоен да бъде наш господар!

Но той не им отговори нито дума, а продължи да върви, слезе по порфирната стълба, през бронзовата порта, качи се на своя кон и се запъти към катедралата, а малкият паж тичаше до него.

И хората се смееха и казваха:

– Тоя дето минава, е шутът на краля. – И взеха да му се подиграват.

А той дръпна юздите и рече:

– Не, аз съм кралят.

И им разказа трите си сънища. И един човек излезе от тълпата, заговори му с горест и рече:

– Кралю, нима не знаеш, че от разкоша на богатите идва животът на бедните? Вашето великолепие ни храни и вашите пороци ни дават хляб. Да робуваш на безмилостен господар е трудно, но да нямаш господар, комуто да робуваш, е още по-трудно. Нима мислиш, че гарваните ще ни хранят? И с какво можеш да оправиш тия неща? Ще кажеш ли на купувача: „Купувай за еди-колко си“, а на продавача „Продавай на еди-каква си цена“? Не вярвам. Затова върни се в своя дворец и си сложи пурпурната одежда и тънкото бельо. Какво общо имаш ти с нас и нашите страдания?

– Не са ли братя богатите и бедните? – запита младият крал.

– Да – отговори човекът, – но името на богатия е Каин.

И очите на младия крал се наляха със сълзи и той продължи напред сред ропота на хората, а малкият паж се уплаши и го изостави.

А когато стигна пред главния вход на катедралата, войниците препречиха пътя с алебардите си и рекоха:

– Какво търсиш тука? Никой не влиза през тая врата освен краля.

И лицето му пламна от гняв и той им рече:

– Аз съм кралят. – Направи им знак да махнат алебардите си и влезе.

А когато го видя да идва с дрехите си на козар, старият епископ се вдигна в почуда от трона си, отиде да го посрещне и му рече:

– Сине мой, нима това е кралска премяна? И с каква корона ще те коронясам, и какъв скиптер ще сложа в ръката ти? Това би трябвало да бъде за тебе ден на радост, а не ден на самоунижение.

– Трябва ли Радостта да носи онова, което е изработила Скръбта? – попита младият крал. И му разказа трите си сънища.

И когато ги чу, епископът навъси вежди и каза:

– Сине мой, аз съм стар човек, в зимата на моите дни, и зная, че

много лоши неща се вършат по широкия свят. Свирепи разбойници слизат от планините и отвличат малки деца да ги продават на маврите. Лъвово дебнат керваните и се нахвърлят върху камилите. Глигани изкореняват посевите в долините и лисици изгриват лозите по хълмовете. Пирати опустошават крайбрежието, изгарят корабите на рибарите и им отнемат техните мрежи. В крайморските блата живеят прокажени; те имат къщи, плетени от тръстика, и никой не може да се доближи до тях. Просяци блуждаят в градовете и се хранят с кучетата. Можеш ли да промениш тия неща? Ще приемеш ли прокажен в леглото си и ще ли сложиш просяк на трапезата си? Ще направи ли лъвът каквото му кажеш и ще ли те послуша глиганът? Не е ли тоя, който е създал злочестината, по-мъдър от тебе? Ето защо не те възхвалявам за това, което си сторил, а те моля да се върнеш в двореца, да разведриш лицето си и да сложиш одеяния, подобаващи за един крал, а аз ще те коронясам със златна корона и ще сложа бисерен скиптър в ръката ти. Колкото за твоите сънища, не мисли повече за тях. Бремето на тоя свят е твърде голямо, за да го понесе един човек, а световната скръб е твърде тежка, за да я понесе едностранно сърце.

– И ти казваш това в тоя дом? – рече младият крал и отмина епископа, качи се по стъпалата на олтара и застана пред изображението на Христа.

Там стоеше той, а от дясната и от лявата му страна бяха чудните посуди от злато – потирът с жълто вино и съдината с елея. Той коленичи и свещите припламнаха ярко пред обсипания със скъпоценни камъни ковчег и димът на тамяна се виеше в леки сини кръгове под купола. Той сведе глава в молитва и свещениците с коравите си срилони излязоха тихичко от олтара.

И изведнъж буйна глъч долетя отвън и вътре влязоха благородниците с извадени мечове, люшкащи се пера и щитове от излъскана стомана.

– Къде е тоя, дето сънува сънища? – крещяха те. – Къде е тоя крал, облечен като просяк, това хлапе, което позори нашата държава? Ние положително ще го убием, защото не е достоен да ни управлява.

И младият крал отново сведе глава и се замоли, а когато свърши молитвата си, стана на крака, обърна се и ги изгледа с мъка.

И какво да видят! През многоцветните прозорци слънцето бе огряло младия крал и слънчевите лъчи бяха изплели върху त्याлото му одежда от златна тъкан, която беше по-хубава от одеждата, изтъкана за негово удоволствие. Мъртвата гега бе разцъфтяла и се покрила с лилии, които

бяха по-бели от бисер. Сухата шипка бе цъфнала и се покрила с рози, които бяха по-червени от рубин. По-бели от чуден бисер бяха лилиите, а стъблата им бяха от блестящо сребро. По-червени от тъмни рубини бяха розите, а листата им бяха от ковано злато.

Той стоеше там, облечен като крал, вратите на обсипания със скъпоценни камъни ковчег широко се отвориха и от преливащия в безброй лъчи кристал на дароносицата блесна чудна и тайнствена светлина. С разкошните дрехи на крал стоеше той пред тях и органът закънтя от музика, и тръбачите надуха своите тръби, и момчетата от хора запяха.

И народът падна на колене, обзет от страхопочитание, благородниците прибраха мечовете си и се преклониха, а лицето на епископа пребледня и ръцете му затрепераха.

А младият крал слезе по стъпалата на главния олтар и мина през множеството. Но никой не се осмели да го погледне в лицето, защото то приличаше на лицето на ангел.

КРАЙ

© Оскар Уайлд
© 1977 Сидер Флорин, превод от английски

Oscar Wilde
The Young King

Източник: <http://bezmonitor.com>
Сканиране и разпознаване: Тони
Профиздат – София, 1977

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2013>]